CZĘŚĆ XII. № 96. ROK 6. (1835.)

TYGODNIK PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wtorek, $\frac{10}{22}$ Grudnia.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem: do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, lub do xięgarni Smirdina; w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego i w Biurze informacyjném; w Wilnie, w xięgarni Zawadzkiego; nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena *Roczna*: w Rossyi, s pocztą, a w stolicy, z noszeniem do mieszkań, 50 r. as. *Półroczna*, 25 r. as. Bez poczty, dla odbierających w xięgarni Smirdina: *Roczna*, 45 rub. as. *Półroczna*, 25 r. as. Dla Królestwa Polskiego: *Roczna*, 55 rub. ass. *Półroczna*, 28 rub. ass.

Tygodnik będzie wychodził w roku następnym 1836, bez żadnej zmiany w dotychczasowym układzie i cenie.

Wiadomości krajowe.

Petersburg $\frac{9}{21}$ *Grudnia.*

— Przez roskaz dzienny Cesarski z dnia 3 b. m. Jenerał jazdy hrabia *Lewaszow* mianowany Jenerał-gubernatorem Czernihowskim, Pułtawskim i Charkowskim, s pozostaniem Jenerał-adjutantem J. C. M.

Roskaz dzienny Cesarski *z d. 6 b. m.*

Zostają mianowani, za odznaczającą się służbę: Dowodzca oddzielnego korpusu grenadyerów *Nabokow 1* Jenerałem piechoty.—Jenerał-porucznikami, Jenerał-majorowie: Zarządzający Muzułmańskiemi prowincyami: Karabachską, Szyrwańską, Szekińską i Chaństwem Tałyszyńskim von *Krabbe*, Naczelnik Konno-artyleryjskiej rezerwy *Arnoldi 1*, wszyscy trzej z zachowaniem dotychczasowych obowiązków. — Jeneralnego Sztabu *Tenner*, s pozostaniem w tymże Sztabie. — Zostający w wojsku *Michajłowski-Danilewski*, oraz mianowany Senatorem i zostawać ma w wojsku. — Orszaku J. C. M. *Fanshawe* i zostawać ma w wojsku.—Wojenny Gubernator Tyfliski *Brajko*, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków. — Naczelnik 1 dywizyi Kirysyerów *Koszkul*, z zachowaniem dotychczasowego obowiązku. — Dowodzca garnizonowego batalionu gwardyi i inwalidnych rot gwardyi *Mieryński*, s pozostaniem w straży wewnętrznej.—Naczelnik 5 lekkiej dywizyi jazdy *Szabelski*, z zachowaniem dotychczasowego obowiązku.—Dowodzący 7 lekką dyw. jazdy *Dochturow 1*, i zatwierdzony Naczelnikiem tejże dywizyi. — Naczelnik 1 okręgu korpusu Żandarmów, z Orszaku J. C. Mości *Położow*, z zachow. dotychcz. obow. i zaliczeniem do tegoż korpusu. — Naczelnik 14 dyw. pieszej *Schürmann*, Dowodzący odwodową dywizyą 5 korpusu piechoty *Hartung*, Naczelnik 1 dywizyi lekkiej jazdy *Pęcherzewski 1*, wszyscy trzej ostatni z zachow. dotych. obow.—Dowodzca odwodowej grenadyerskiej brygady oddzielnego Kaukazskiego korpusu *Hesse*, z zaliczeniem do armii i ma zostawać przy tymże korpusie.—Naczelnik 6 lekkiej dyw. jazdy *Olferijew*, z zachowaniem dotychcz. obowiązków.— Dowodzca Pawłowskiego pułku gwardyi i 4 bryg. pieszej gwardyi *Arbuzow 1*, s pozostaniem Dowodzcą brygady— Naczelnicy: 7 dyw. pieszej *Kuprijanow 1*, 2 lekkiej dyw. jazdy *Strandmann*, 1 lekkiej dyw. jazdy baron *Offenberg 1*, 16 dyw. pieszej *Tryszatnoj*, Sztabu 1 odwodowego korpusu jazdy *Zadoński*, wszyscy pięciu z zachowaniem dotychczasowych obow. — Sprawujący obow. Irkutskiego i Jenisejskiego Jenerał-gubernatora i Dowodzący wojskami we Wschodniej Syberyi rozłożonemi, *Broniewski 1*, z zatwierdzeniem na urzędzie Jenerał-gubernatora i z zachowaniem Dowodztwa nad temiż wojskami. — Jenerał-majorami, Pułkownicy: Komendant Astrachański liczący się w jeździe *Rehbinder 2*, z zachow. dotych. obowiązk. —Dowodzca Niżegorodzkiego pułku dragonów *Katarżi 2*, s pozostaniem w jeździe i przy Kaukazskim oddzielnym korpusie; Członek Komitetu Budowniczego w Warszawie *Szweder 1*, i mianowany Dowodzcą Chersońskiego okręgu Inżynierów. — S pułku Kirysyerów J. C. M., Flígel-

adjutant *Kil 1*, z zaliczeniom do Orszaku J. C. M — S 1 korpusu Kadetów *Słotwiński 2*, s pozostaniem w wojsku. — Dyrektor Tulskiego Alexandrowskiego korpusu Kadetów *Kołzakow*, z zachowaniem dotychcz. obowiązk.— Zostający przy Sztabie oddzielnego korpusu gwardyi liczący się w wojsku *Zujkow 1*, Rzeczywistym Radzcą Stanu, z zaliczeniem do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. — Zostają podniesieni (za odznaczającą się służbę) do rang: Pułkownika,(w liczbie innych), Starszy Adjutant Głównego Sztabu czynnej armii, w wydziale Sztabu Jeneralnego, Podpułkownik *Prybytkow*, z zachowaniem dotychcz. obow. — Rotmistrze: s pułku Konnej gwardyi Fligel-adjutant xiążę *Dołgorukow*, z zachowaniem tegoż obowiązku. Adjutant Ministra Wojny, s pułku Ułanów gwardyi *Wochin*, s pozostaniem przy tymże Ministrze do szczególn. poleceń. — Kapitani, Adjutanci Głównodowodzącego czynną armiją: s pułku konnych grenadyerów gwardyi *Mielnikow* i z Litewskiego pułku gwardyi *Buturlin*, obaj z zachow. dotychcz. obow. — Podpułkownika, Zostający przy głównem deżurstwie czynnej armii, liczący sią w jeździe Major *Wagner 2*, s pozostaniem w temże deżurstwie. — Kapitana: Adjutant Głównodowodzącego czynną armiją Sztabs-kapitan pułku Preobrażeńskiego gwardyi *Samsonow*. — Sztabs-rotmistrza, Porucznicy: Adjutant tegoż Głównodowodzącego s pułku gwardyi Kirysyerów J. C. M. *Aniczkow*, Adjutant Warszawskiego Wojennego Gubernatora, Jener.-adjutanta Pankratjewa 1, s pułku ułanów gwardyi *Masson*, wszyscy trzej z zachow. dotychcz. obow. i były Adjutant Jenerał-adjutanta hrabi Nostitz *Rykaczew*. — Adjutant Naczelnika Głównego Sztabu czynnej armii Jen.-adjutanta xcia Gorczakow 3, s pułku Grodzieńskiego huzarów gwardyi baron von *Brunow*. — i Sztabs-kapitana, Adjutant Naczelnika artyleryi czynnej armii Jenerał-porucznika Gillenschmidt z 2 art. bryg. gwardyi *Szenszin*, obaj ostatni z zachow. dotychcz. obowiąz. Podniesieni zostają do rang, na wakanse: Sztabs-kapitana, (w liczbie innych), Adjutant J. C. W. W. X. Michała Porucznik Izmajłowskiego pułku gwardyi xżę *Urusow 2*, z aachow. tegoż obowiązku i Adjutant Warszawskiego Wojennego Gubernatora Jenerał-adjutanta Pankratjewa 1 Porucznik Pawłowskiego pułku gwardyi *Kutkaszyński*.—Pułkownika, Adjutant J. C. W. W. X. Michała, Kapitan Litewskiego pułku gwardyi *Gresser 2*, z zachowaniem tegoż obowiąz. i s pozostaniem w tymże pułku i Warszawski Adjutant Placu, Kapitan Wołyńskiego pułku gwardyi *Nosow*, i przeniesiony do Kremenczugskiego pułku strzelców. — Porucznika, Zostający do szczeg. poleceń przy Wileńskim Wojennym Gubernatorze, Jenerał-adjutancie xięciu Dołgorukow 1, Podporucznik Wołyńskiego pułku gwardyi *Sierebriakow*, z zachowaniem dotychczasowego obow. Zostaje mianowany: Senator, Członek Rady Wojskowych Zakładów wychowania, Kurator Ces. Szkoły Prawa, s pułku Preobrażeńskiego gwardyi Jenerał-porucznik Xiążę *Piotr Oldenburski*, Szefem Starodubowskiego pułku Kirysyerów, z zachow. dotychcz. obow. i s pozostaniem w pułku Preobrażeńskim gwardyi.—Jenerał-majorowie Orszaku J. C. Mości: *Mansurow 1* i Kurator Moskiewskiego naukowego okręgu hrabia *Stroganow 1* mianowani, Jenerał-adjutantami J. C. Mości, i ostatni z zachow. dotychcz. obowiązku. — Dowodzca pułku Kawalergardów N. Cesarzowej Jenerał-major *Grünwald* zalicza się do orszaku J. C. Mości, z zachow. dotychcz. obowiązków. — Pułkownik pułku Konnéj gwardyi *Brewern 1*, Preobrażeńskiego pułku gwardyi *Katienin 1* i Sztabs-kapitan pułku Siemionowskiego gwardyi *Astafjew*, Fligel-adjutantami J. C. Mości. — Mają dowodzić pułkami: Pawłowskim gwardyi, Dowodzący pułkiem Grenadyerów Cesarza Franciszka I Jen.-major von *Moller 2*, a pułkiem Cesarza Franciszka I zostający przy 1 dyw. pieszéj gwardyi Jen.-major *Wiatkin*.—Astrachańskim Kirysyerów Podpułkownik pułku Kirysyerów J. C. W. W. Xięcia Następcy *Milewski*. — Zostający przy oddzielnym korpusie Straży Wewn. Jen.-major *Bielajew*, mianowany dowodzcą brygady inwalidów gwardyi z zaliczeniem do wojska — mianowani adjutantami J. C. W. W. Xięcia Michała, Porucznik pułku Kawalergardów N. Cesarzowej *Szeremetiew* i Izmajłowskiego pułku gwardyi Porucznik von *Baranow* — przeniesieni zostają do gwardyi, z zachow. dotychcz. obow. do huzarów, w randze Sztabs-rotmistrza, Adjutant Jen.-Kwatermistrza czynnéj armii Jen.-adjutanta *Berga 2*, Rotmistrz pułku Łubieńskiego huzarów *Pozzo*,—do Grodzieńskiego huzarów w randze chorążego; Adjutant Dowodzcy 3 korpusu piechoty Jenerał-adjutanta Rudiger, Porucznik pułku huzarów xięcia Oranii *Wojcicki*—do konnej artylleryi, w randze Sztabs-kapitana, Adjutant tegoż Jen. Kapitan 5 lekkiej bateryi xiążę *Golicyn*, zaś Kapitanowie 5 artylleryjskiej brygady: Starszy Adjutant sztabu czynnej armii *Bohdanowicz* do 1 brygady, a Adjutant Naczelnika Artylleryi tejże armii Jen.-porucznika Gillenschmidta *Deitrich* do 2éj bryg. gwardyi, i ten ostatni w randze Sztabs-kapitana.

— Przez Reskrypt Cesarski z dnia 3 b. m. Riazański Cywilny Gubernator, Rzeczywitty Radzca Stanu *Perfilijew* mianowany kawalerem orderu Św. Anny 1*ej* klassy, w nagrodę za gorliwą służbę i prace, przez Zwierzchność poświadczone.

Ukaz Cesarski *do Rządzącego Senatu.*

23 Listop. Dyrektor Departamentu Handlu Zagranicznego Radzca Tajny *Bibikow*, na własną prośbę, ze względu na zwątlone zdrowie, otrzymuje uwolnienie od tego urzędu i pozostaje przy Ministrze Skarbu.

Do Kapituły orderów.

W nagrodę gorliwej służby mianowani kawalerami orderów: Ś. Włodzimierza 3 klassy, *11 Listop.* Dowodzca pułku kirysyerów xięcia Alberta Pruskiego, Fligel-adjutant Pułkownik hrabia *Rzewuski; 27 Listop.* Dozorca honorowy Gimnazyum Grodzieńskiego, Szambelan Dworu xiążę Konstantyn *Radziwiłł* — Ś. Anny 2 klassy s koroną, *14 tegoż m.* Starszy Adjutant sztabu Inspektora całej osiedlonéj jazdy Kapitan pułku dragonów gwardyi *Dyrda* i tegoż orderu 2 klassy, zostający przy tymże Inspektorze, liczący się w jeździe Pułkownik *Drynden*.

— Minister Spraw Wewn. oznajmił Rządzącemu Senatowi, *14 Listop.* że z liczby wybranych przez szlachtę gubernii Podolskiej kandydatów, N. Cesarz Jmć raczył zatwierdzić na urząd tamecznego Gubernijalnego Marszałka Rzeczywistego Radzcę Stanu hrabię *Przezdzieckiego*.

— P. Minister Oświecenia oznajmił że N. Cesarz Jmć na zdanie Komitetu PP. Ministrów, w d. 12 Listopada raczył zatwierdzić Dozorcą honorowym Winnickiego Gim-

nazyum na lat trzy, wybranego przez szlachtę Podolskiej gubernii kamer-junkra Dworu, 9 klassy *Juszniewskiego.*

— P. Wojenny Jenerał-gubernator Petersburski 17 Listop. oznajmił, że N. Cesarz Jmć roskazać raczył: w stolicy i jej okolicach domów murowanych, nowowybudowanych w przeciągu lata, nie pozwalać ani zewnątrz ani wewnątrz tynkować w tym samym roku.

— W dniu 13 Listopada wydany został przez P. Ministra Skarbu, na postanowienie Rady Państwa, sześcioletni wyłączny przywilej P. Radzcy Stanu *Dubienskoj* na sporządzanie w Rossyi wozów kształtu walcowatego, do przewożenia rozmaitych ciał sypkich, płynnych i nawet towarów, łatwo układać się dających.

Ukazy Rządzącego Senatu.

1) *27 Listop.* (z ogóln. zgrom. trzech pierwszych Dep.) O sposobie objawiania wyroków stronom, zamieszkałym od miejsca sądu dalej jak o wiorst 300.

2) *tegoż dnia.* (s tegoż ogóln. zgrom.) Z ogłoszeniem Zdania Rady Państwa, zatw. przez N. Pana w d. 14 Październ. b. r. którem postanowiono niektóre prawidła uzupełniające 1089 artykuł Układu Praw Cywilnych, (tom X) we względzie wydzierżawiania majątków na długoletnie termina. W końcu tego nowego prawa powiedziano: «Postanowienia o prawie zastawném (заставномъ) u «o zakładnych (закладныхъ) aktach, z oddaniem nierucho«mych dóbr w zastaw, pozostają w swojej mocy.«

3) *tegoż dnia.* (s 1 Dep.) O wyłączeniu ze służby i nieprzyjmowaniu do niej na przyszłość Porucznika 5 liniowego Orenburskiego batalionu Michała *Bogusławskiego*, przekonanego o używanie do własnych robot, bezpłatnie, dwóch żołnierzy z osady twierdzy Ilecka-obrona.

4) *28 tegoż m.* (s tegoż Dep.) O wyłączeniu ze służby i nieprzyjmowaniu do niej na przyszłość chorążego pułku pieszego Feldmarszałka hr. Dybicza-Zabałkańskiego Karola *Lejmana*, który, będąc w Lubelskim lazarecie, po samowolném zeń wydaleniu się, był znaleziony pijanym na ulicy, i nadto, jak się z listy konduity jego okazało, notowany był jako leniwy i źle prowadzący się.

5) *tegoż dnia.* (s tegoż Dep.) O dozwoleniu mieszkańcom powiatów Archangelskiej gubernii: Kolskiego, Kiemskiego i Sumskiej posady, wywozu zboża s portu Archangelskiego.

6) *tegoż dnia.* (z ogóln. zgrom. trzech pierwsz. Dep.) Z ogłoszeniem Zdania Rady Państwa, zatw. przez N. Pana w d. 14 Paźdz. którem, zgodnie ze zdaniem 1 Depart. Rządz. Senatu, postanowiono za ogólne na przyszłość prawidło: iż kiedy Sądowi powiatowemu wypadnie potrzeba sprawdzić wyznania pod sądem zostających, lub do sprawy należących włościan jednej wsi, w liczbie więcej niż dziewięciu, tylekroć, ażeby ich nie odrywać od domowych robot, Sąd, nie wstrzymując biegu innych spraw, wyznaczać ma z grona swego jednego członka, wespół s powiatowym Strapczym, którzy, odbywszy na miejscu pobytu podsądnych, lub do sprawy zamieszanych ludzi sprawdzenie, przedstawią je sądowi, a ten przystąpi dopiero do zawyrokowania.

7) *tegoż dnia.* (s tegoż ogóln. zgrom.) O kontraktach zawieranych przez urzędy i sądownictwa na dostarczenia różnych wyrobów fabryk skarbowych.

8) *29 tegoż m.* (s 1 Dep.) O wyłączeniu ze służby i nieprzyjmowaniu do niej na przyszłość chorążego Mińskiego wewnętrznego garnizonowego batalionu Akima *Szestakow*, przekonanego iż: 1) podczas zawiadowania Kopyskim prowiantskim magazynem niedostało u niego mąki, krup i worów na summę 497 rubli 69 kop. 2) Miał przy sobie człowieka bezpasportnego, którego nazywał swoim wojskowym sługą (деньщикъ) i od którego odebrał własnych jego pieniędzy 102 ruble. 3) Wygotował w brulionach dwa listy, s prośbą do osób miłosiernych o wsparcie, s powodu utraty rzeczy i pieniędzy, którą jakoby poniosł prowadząc partyą biednych dzieci polskich, przeznaczonych na kantonistów. Tak łagodny wyrok na Szestakowa nastąpił jedynie ze względu na jego wiek podeszły, przeszło 35 letnią służbę i znajdowanie się w wielu pochodach i bitwach.

9) *tegoż dnia.* (z ogóln. Zgrom. trzech pierwszych Dep.) S pojaśnieniem: jakie winy pieniężne mają być uzyskiwane za samowolne wycięcie brzozowych, lipowych i osinowych niewielkich drzew i żerdzi.

10) *30 tegoż m.* (s 1 Dep.) Z ogłoszeniem Zdania Rady Państwa, zatw. przez N. Pana w d. 21 Listop. którem, na przełożenie P. Ministra Skarbu, postanowiono, w roku przyszłym 1836 zachować teraźniejszy kurs skarbowy złotej i srebrnej rossyjskiej monety, a mianowicie, tak w podatkach i innych poborach, jako i w wypłatach ze skarbu, liczyć: rubel złoty po *trzy ruble sześćdziesiąt pięć* kopiejek, a rubel srebrny po *trzy ruble sześćdziesiąt* kopiejek assygnacyjnych.

11) *tegoż dnia.* (s tegoż Dep.) O dozwoleniu gromadom włościan skarbowych najmować dla siebie na wiejskich pisarzy włościan z innych gubernij.

12) *tegoż dnia.* (Z ogóln. Zgr. trzech pierwszych Dep.) O przysposabianiu przez kupców i mieszczan ich wychowańców.

13) *1 b. m.* (s 1 Dep.) Z ogłoszeniem Zdania Rady Państwa zatw. przez N. Pana w d. 20 Listop. którém postanowiono, iż przy pobieraniu cła w roku 1836 przez komory celne tak Europejskiej jako i Azyatyckiej granicy od przywozowych i wywozowych towarów, rubel srebrny ma być liczony po *trzy ruble sześćdziesiąt kopiejek* assygnacyjnych.

— 1 b. m. około 11 godziny wieczornej wybuchnął w części miasta zwanej *Petersburską stroną* silny pożar; lecz rychłe przybycie komend ogniowych ze wszystkich części stolicy i dzielne ich usiłowania nie dozwoliły szerzenia się zgubnemu żywiołowi i, pomimo wielkiego natężenia ognia, nagle podsyconego zapaleniem się wielkich składów siana, pożar ograniczony został pierwiastkowem ogniskiem swoim i nie doszedł nawet do przylegających drewnianych budowli. Obecność N. Pana podwajała nieustraszoną czynność ogniowej policyi, która się tak w tém zdarzeniu odznaczyła, że N. Cesarz Jmć raczył wynurzyć jej dowodzcom Swoje zupełne zadowolenie, a żołnierzom przeznaczyć nadzwyczajne nagrody.

— Do Petersburga przybyli: 26 z. m., z Witebska, dymmis. 8 klassy *Zaranek;* — 2 b. m., z Niżnego-Nowgorodu, Inspektor odwodowej piechoty Jen.-por. *Skobelew;* z Rewla, Naczelnik 1 dyw. flotty Wice-admirał *Ricord;*

z Warszawy, dymiss. R. R. St. *Dmitriew-Mamonow;* 3 b. m. z Wasilkowa, Łowczy Dworu hr. *Branicki;* — 4*go*, z Moskwy, Jen. piech. hr. *Tołstoj;* z Nowgorodu, Dowódzca oddz. korpusu grenad. Jen.-por. *Nabokow*. Wyjechał: 3*go*, do Friedriechsham, spraw. obow. Jenerał-kwatermistrza głównego sztabu J. C. M. Jen.-por. *Schubert*.

Warszawa 10 Grudnia.

W ciągnieniach 5 klassy 46 loteryi klassycznej, które dotychczas miejsce miały, w dniach 3, 5 i 7 Grudnia według nowego kalend., z wyszłych Numerów następne wygrały znaczniejsze kwoty:

No. 21,740 i 27,881 wygrały po 20,000 złp.; No. 31,758, 41,108, 45,963 i 55,491 po 5,000 złp.; No. 4,080, 7,707, 10,153, 11,631, 17,022, 23,001, 28,859, 36,979, 46,559, 49,737, 50,182, i 57,945 po 2,500 złp.; a No. 6,273, 13,762, 15,505, 22,506, 30,708, 31,596, 44,911, 48,419, 51,315, 52,492 i 55,436 po 2,000 złp.

No. 12,995 wygrał 200,000 złp.; No. 25,878, i 42,399 po 20,000 złp.; No. 57,880 15,000 złp.; No. 11,356 i 28,103 po 10,000 złp.; No. 12,547, 17,743 i 46,127 po 5,000 złp.; No 20,251, 29,027, 29,981 33,779, 43,301, 50,689 i 62,357 po 2,500 złp.; a No. 3,390, 7,370, 7,435, 17,503, 35,593, 37,630, 41,655 i 46,009 po 2,000 złp.

No. 16,207 i 38,458 po 15,000 złp.; No. 38,487 i 47,620 po 10,000 złp.; No. 13,132, 17,412 i 51,344 po 5,000 złp.; No. 5,311, 8,166, 15,443, 23,068, 41,426, 49,436, i 62,885 po 2,500 złp.; a No. 4,276, 4,842, 6,624, 10,805, 23,244, 25,662, 27,272, 31,506, 33,474, 61,053, 64,731, 65,658 po 2,000 złp.

Wiadomości zagraniczne.

Londyn 6 Grudnia. Reszid Bey wrócił na miejsce przeznaczenia swojego, do Paryża.

— Rząd postanowił założyć w Londynie uniwersytet. Dotychczasowy Londyński uniwersytet utrzymywany przez zgromadzenie osób prywatnych, równie jak i kollegija Królewskie stanowić będą jego wyższe szkoły, czyli gymnazya. Nowy ten uniwersytet nadawać będzie stopnie uczone we wszystkich wydziałach, prócz teologicznego. Plan ten z radością pochwalony został na zgromadzeniu akcyonistów terazniejszego uniwersytetu 2 b. m. odbytém. Zresztą, stopnie uczone przyznawane będą przez senat akademicki, niezależny od żadnej innej władzy.

— Piszą s Kalkutty pod d. 18 b. m.: «Zdaje się iż kroki nieprzyjacielskie pomiędzy Rundżit Singhiem a Dost Mohamed Chanem wkrótce zupełnie ustaną. Pierwszy skierował się w tym celu ku Gurnaum, gdzie ostatni s 15,000 wojska stoi. Pierwsze propozycye pokoju uczynione zostały przez Dost Mohamed Chana, który mocno podupadł na duchu od czasu przejścia na stronę Rundżit Singha trzech jego synów. Podane przez Rundżit Singha warunki wielce są upokarzające.

— Według wiadomości z Lizbony z d. 23 z. m. margrabia de Loulé ostatecznie mianowany został prezesem rady ministrów i ministrem spraw zagranicznych. — Kortezy zwołane zostały na 1 Stycznia.

— Piszą ze Stanów Zjednoczonych, iż skarb tej rzeczypospolitej zostaje teraz w stanie bezprzykładnie kwitnącym. Dochody tegoroczne przyniosły o 8,000,000 dolarów więcej niżeli się spodziewano, a dodawszy do tego akcye banku w ręku rządu znajdujące się, takąż summę wynoszące i summę otrzymaną z wyprzedaży gruntów skarbowych, skarb Stanów Zjednoczonych 1 Stycznia 1836 r. mieć będzie 35,000,000 w przewyżce, po wypłaceniu wszystkich długów publicznych i zaspokojeniu wszystkich krajowych potrzeb.

Paryż 5 Grudnia. P. Barton, poseł Stanów Zjednoczonych, wczora z Hâvre do Nowego-Yorku odpłynął.

— W Monitorze czytamy: «Kilka gazet amerykańskich głosiło, co też niektóre francuskie gazety powtórzyły, iż od czasu uchwalenia przez izby prawa o wypłacie 25,000,000 fr., rząd francuski nie uczynił rządowi Stanów Zjednoczonych żadnej komunikacyi w przedmiocie przydanej do projektu tego prawa poprawy. Twierdzenie to zupełnie jest bezzasadném. Tegoż samego dnia, którego w Monitorze nowe prawo zostało ogłoszoném, xiążę de Broglie pisał do posła francuskiego w Washington i zalecił mu znieść się w tym przedmiocie s tamecznym gabinetem; co też zostało przezeń uczynionem.»

— W sądzie izby parów 3 b. m. po ukończeniu requisitorium prokuratora jeneralnego, adwokat Crémieux zabrał głos na obronę oskarżonego Béchet. P. Cremieux starał się okazać, iż spisek o który jego klienta z jego spółoskarżonymi obwiniano, więcej jakoby istnieje w wyobraźni P. prokuratora jeneralnego niżeli rzeczywiście istniał, i że nakoniec, jeśliby i tak było, winni są chyba nieskutecznego wzywania do buntu, nie zaś zarzucanej im zdrady stanu. Po ukończeniu mowy P. Cremieux P. Martin zabrał głos na zbicie jego twierdzeń i dowodził słuszności własnych podań. Odpowiadając na zarzuty prokuratora jeneralnego, P. Cremieux zakończył rzecz odwołaniem się do wspaniałomyślności sądu, przez którą więcejby rządowi serc zjednał niżeli dotychczasową surowością. Kiedy następnie prezes zapytał oskarżonych czyli nie mają więcej żadnych uwag przeciwko wnioskom prokuratora jeneralnego? Thomas powstawszy z miejsca z uszanowaniem sądowi się ukłonił, czyniąc znak przeczący. Reszta oskarżonych uczyniła toż samo. Jeden tylko Béchet wgłos się ozwał iż nie ma nic więcej do powiedzenia. Tu posiedzenie zostało zamkniętém. Twierdzą iż wyrok sądu ogłoszony zostanie w poniedziałek, 7 b. m.

— Stan zdrowia P. Morey, oskarżonego o uczęstnictwo w sprawie Fieschi, bynajmniej się nie polepsza i zdaje się iż rosprawy sądowe rospoczną się bez niego. Zresztą liczba słuchać się mających świadków nie jest tak wielką jak zrazu sądzono.

— Wiadomo już czytelnikom naszym, iż P. Parquin przydany został przez prezesa sądu parów za obrońcę Fieschi. P. Parquin odebrawszy roskaz w tym przedmiocie przesłał prezesowi list, który został przez gazety ogłoszony, z oznajmieniem iż mimowolnie przykry ten obowiązek na siebie przyjmuje; ale że bynajmniej nie myśli iżby głos jego mógł w czemkolwiek Fieschi uniewinnić. Fieschi, przeczytawszy to pismo, przesłał P. Parquin następującą odpowiedź, której pisownia w dziwnej zostaje sprzeczności ze stylem: «J. W. Panie. Otrzymałem kopiję listu, któryś J.W. Pan do P. prezesa pisał. Podjąłeś się Pan sprawy mojej, która w rzeczy samej jest przykrą, i ja sam mogę Pana zapewnić, iż bynajmniej nie w nadziei zostania uniewinnionym o podjęcie się obrony mojej go prosiłem. Nie, J.W. Panie; wiem jaka czeka mnie kara; i gdyby sam Cycero lub wielki Homer chciał sprawy mojej bronić, pewnieby nie wyjednał mi przebaczenia, gdyż sam się do okropnego zamachu mojego przyznałem i nie spodziewam się żadnej łaski. Ale miłąby mi było przekonać moich sędziów iż wyznałem prawdę nie będąc do tego powodowany ani przez przymus, ani przez żadne obietnice i powtórzę ją w obliczu całego świata, ażeby wszyscy mieli przykład we mnie. Osoby które mnie badały także muszą oddać mi sprawiedliwość iż nie kusiłem się bynajmniej o ocalenie głowy mojej. Nie, JWPanie! Nie wahałem się na złe i dzisia nic mi więcej nie pozostaje jak gardzić niebespieczeństwem, śmiało głowę moję położyć pod siekierę i opłakiwać ofiary, które pod memi ciosami padły. Czuję, iż obrona której się JWPan podjąłeś, pomyślną być nie może; a jeślibyś nawet Pan starał się o to pod jakimkolwiek pozorem, przestałbyś być człowiekiem takim, za jakiego Pana Parquin ma cała Francya. S tem wszystkiem potrzeba mi obrońcy. Wybór mój padł na Pana i daleki iżbym miał tego żałować po odczytaniu listu Pańskiego do P. Prezesa, widząc iż list ten wyraża własne moje uczucia, tém usilniej Pana proszę o wspieranie mnie radą. Wielce też JWPan mnie zobowiążesz, jeśli nadasz listowi mojemu taką publiczność, jakiej używa własne Pańskie pismo.»

— Od niejakiego czasu na giełdzie tutejszej widzieć się daje nadzwyczajna niespokojność w przedmiocie polityki zewnętrznej. Cały stan kupiecki lęka się wielkich niebespieczeństw i dowiedziawszy się iż okręty wojenne opatrzone być mają w działa «à la Paixhans» widzi już Nowy-York w płomieniach. Mówiono nawet iż jakiś okręt amerykański już kroki wojenne rospoczął. Szczególniej 2 b. m. giełdę opanował był jakiś paniczny przestrach, tak iż papiery rządowe spadły o 1$\frac{0}{0}$. Przypisywano to świeżym wiadomościom otrzymanym przez Hâvre z Nowego Yorku, iż jenerał Jackson w poselstwie swojem do kongressu domagać się ma zerwania wszelkich stosunków s Francyą.

— W «Journal de Paris» czytamy następujące wiadomości z Hiszpanii: «24 z. m. pułkownik Conrad z dwóma batalijonami legii zagranicznej rozbił pod Angues dywizyą Guergué, która dwa razy więcej wojska liczyła, utraciwszy ogółem tylko 30 żołnierzy i 4 oficerów. List z Bayonny z d. 30 z. m. zawiera szczegóły o zniszczeniu robot fortyfikacyjnych, wzniesionych przez karlistów w celu ułatwienia sobie zdobycia Behobii. Wspomnieliśmy już iż attak tego miasta nie mógł być przedsięwzięty bez niebespieczeństwa dla osób i własności znajdujących się za własną naszą granicą. Dla tego też jenerał Harispe otrzymał był roskaz sprzeciwienia się temu. W tym celu jenerał Harispe wysłał 29 z. m. o południu jednego ze swoich adjutantów, P. Bois-le-Comte, do karlistów, dla oznajmienia im iżby we 24 godzin znieśli wszystkie swoje roboty na górze panującej nad Behobiią. Oficer ten znalazł w Irun jenerałów Gomez i Montenegro, przed którymi zlecenia swojego dokonał. Ostatni z nich domagał się tyle przynajmniej czasu ile potrzeba dla zawiadomienia o tém don Karlosa, że jednak P. Bois-le-Comte obstawał przy tem iżby we 24 godzinach wszystko się skończyło, obiecano dać odpowiedź nazajutrz. Jakoż, dnia następującego, karliści wysłali sami o 9*ej* rannej 200 robotników, którzy śpiesznie wszystkie ich roboty zburzyli.»

— Jedna z gazet tutejszych daje wyciąg z listu P Mendizabal, do jednego s tutejszych bankierów, w którym minister ten wylicza wszystkie ulepszenia dokonane od czasu jego wejścia do gabinetu, i wynurza się s przekonaniem iż w obu izbach kortezów będzie miał większość za sobą. P. Mendizabal dodaje, iż nakazany zaciąg 100,000 ludzi odbywa się bez żadnej trudności, że 30,000 nowozaciążnych już się do listy wpisało i że ze składki narodowej zebrano już summę 8 milijonów realów. Z Anglii otrzymano też 18,000 sztuk karabinów, a drugie tyle nadejdzie jeszcze przed końcem bieżącego roku. Wszczęły się też były układy i z rządem francuskim, w celu otrzymania znacznej ilości broni s Francyi; lecz nie można się było porozumieć, gdyż broń francuska kosztowałaby o $\frac{1}{5}$ drożej od angielskiej.

— Ostatnie wiadomości z Madrytu dochodzą 25 z. m. Izba prokuratorów zajmowała się jeszcze odpowiedzią na mowę Królowy i dopiero 27*go* głosować miała na pojedyncze jej artykuły. — Ministerstwo wielce było nieukontentowanem z wiadomości o zmianie gabinetu portugalskiego. — Z drugiej strony słychać było iż dwa batalijony karlistów dobrowolnie na stronę wojska rządowego przeszły i że w Grenadzie wielki panuje zapał.

(J. S. P. Prus. Rz. Gaz.)

KURS WEXLOWY I PIENIĘZNY.

Petersburg $\frac{7}{19}$ Grudnia.

Na Londyn	na	3 m.	—	$10\frac{3}{8}$.
— Hamburg	cens	$10\frac{1}{3}$. sz. bko.		
— ———	—	3 m.	——	$9\frac{15}{32}$.
— Paryż	—	70 d. cent.		
— ——	—	3 m.	——	110.
— Amsterdam . . .	—	65 d. censów.		
—— — — . . .	—	3 m.	——	$52\frac{1}{4}$.
Dukat nowy				
Rubel złoty		3	—	71. —
—— — srebrny . .		3	—	$57\frac{1}{2}$.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

— Niemiec jeden powziął śmiały zamiar przebycia wzdłuż całej Afryki, od północnego wybrzeża, aż do Przylądka Dobrej Nadziei.

— Paganini który umarł w Genui s cholery i którego mylnie wzięto za sławnego artystę, był lekarzem, wielkim miłośnikiem muzyki i zostawił fortunę od ośmiu milionów.

— Zrośli s sobą bliźnięta Siamscy Kani i Enki, bawią teraz w Paryżu, gdzie stale zwracają na się uwagę publiczności, a nadewszystko naturalistów. Mają oni 24 lata wieku. Lekarz P. Harry nigdy ich nie odstępuje.

— W Anglii, w jednej bezleśnej okolicy, ktoś, przez oszczędność drzewa, wpadł na myśl, zamiast zwyczajnych tyczek chmielowych użyć do swego chmielnika prętów żelaznych, które kazał u góry zaostrzyć, chcąc iżby razem służyły za ochraniające od piorunu przewodniki. Cel ten zupełnie został osiągnięty; chmielnik rozbrajał każdą przechodzącą chmurę i doskonale ochraniał pobliskie budowle; lecz nadto zauważano, że środek ten miał najlepszy wpływ na wegetacyą. Po każdem przejściu piorunowej chmury i pochłonieniu jej elektryczności, chmiel wyraźnie się poprawiał i krzepił, i nakoniec przyniosł plon, jakiego dotąd nie było przykładu.

— Oficer jeden załogi miasta Mons, wynalazł aparat, za pomocą którego, s palącego się w piecu lub na kominku ognia, zbiera się razem gaz, służący do oświecania.

— Z Valenciennes donoszą: «W okręgu naszym zrobione zostało jedno z najważniejszych przemysłowych odkryć: Znaleziono sposób wyciągnienia z buraków całej jaka się w nich zawiera ilości cukru w stanie krystallicznym, tak iż melassu, czyli ulepu cukrowego, wcale nie pozostaje. Wiadomo że cały cukier, jaki w burakach się znajduje, jest natury krystalliczneji, że melass jest tylko wypadkiem niedoskonałości znanych dotąd sposobów i zepsuciem cukru. Szukano zawsze środka zapobieżenia temu zepsuciu i dopiero teraz go znaleziono. Nowy ten sposób jest już w zupełnem użyciu w fabrykach PP. Grar i Wouy, P. Hamoir i P. le Duc.

Rozmaitości.

(udzielono.)

«Znany czytelnikom naszym autor, z dzieła o *Pszczolnictwie krajowem*, P. Witwicki, świeżo toż w Petersburgu w ruskim języku wydrukował. Nadto wypracował i na widok publiczny wydał: *Upominek Ojca z Podróży, dla własnych i przyjaciol synów i córek, tudzież dla rodziców, o Edukacii tychże*, we 2 tomach. Dopiero wzmiankowana praca dzieli się na oryginalną i tłómaczenia. Celem było autora nastręczyć dorosłej młodzieży naszej niektóre rady, przestrogi i wiadomości, o ważnych przedmiotach i te rozwinął w materyach przez siebie ułożonych; przekładania zaś zawierają oprócz przyjemności i naukę. Nie można o całkowitém dziele tem zawyrokować bez poprzedniczej recenzii każdego szczegółu, całość jego stanowiących; atoli onaby dużo miejsca zabrała; ograniczamy się teraz poleceniem tegoż dzieła czytelnikom z tém zapewnieniem: że żaden go bez odniesienia korzyści nie porzuci. Małoznaczne usterki w drukarni popełnione, wynagrodzone są przez podróżującego autora prawdziwie ojcowskiemi radami, takiemiż przestrogami i nader korzystnemi wiadomościami w tym rodzaju. Przytoczone przez P. Witwickiego obrazy i przykłady, wierne są i z uczuciem patryarchalnem skreślone. Cnota i owoc, który przynosi, z tak dzielną są przynętą odmalowane, że niewinnego uczucia bądź to młodzian, bądź dziewica, nie będą im się mogli bez wewnętrznego zadowolnnia przypatrywać. W życiu i przypadkach Benjamina znajdą czytelnicy szkołę, z której rzeczywisty pożytek odniosą. Słowem, czuły, rozsądny i troskliwy ojciec miał na celu dobro swoich i przyjacioł synów i córek. Dzieło sprzedaje się u autora, mieszkającego blisko woskreseńskiego mostu w domu kupca Miłowa; w Typografii u P. Grefe obok Ministerium wojennego, tudzież w xięgarniach Smirdina i Głazunowa, w linii sukien, w sklepie pod N. 9., w Wilnie u PP. Zawadzkiego i Glücksberga. W Kijowie podczas kontraktów u xięgarzy. W Warszawie znajdować się będzie w znakomitszych xięgarniach. Cena na lepszym papierze na miejscu 1 rubel 80 kop. srebr., na ordynaryjniejszym 1½ rubla srebr. W innych zaś miejscach 2 tomy na lepszym papierze 2 rubli srebr. a na ordynaryniejszym 1 rub. 80 kop. srebr. sprzedawane będą; a to s powodu drogiego transportu, do tak odległych stąd miejsc.»

— Redaktor Gazety Warszawskiej *P. Krupski* ogłosił prenumeratę na dziełko pod tytułem: STENOGRAFIA POLSKA, *czyli sztuka pisania tak prędko jak się czyta lub mówi;* (dziełko pierwsze w swoim rodzaju dla języka Polskiego, dające się zastosować do wszystkich dyalektów Słowiańskich). Prenumerata przyjmuje się w Redakcyi Gazety Warszawskiej, w głowniejszych xięgarniach i na wszystkich pocztamtach, i kosztuje na papierze zwycz. złotych polskich 6, na welinowym zł. 8. W drugim kwartale przyszłego roku dziełko to wyjdzie s pod prassy i kosztować będzie zł. polskich 9.

Печатать позволяется. С. Петербургъ. 8-го Декабря 1835. *Ценсоръ П. Гаевскій.*

W DRUKARNI WOJENNEJ.